

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Кафедра охорони праці, цивільної та екологічної безпеки

РИЗИКООРІЄНТОВАНЕ УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ

	(назва навчальної дисципліни)
спеціальність	J4 «Охорона праці»
	(шифр і назва спеціальності)
освітньо-наукова програма	«Охорона праці»
	(назва освітньої програми)
освітній ступінь	бакалавр
	(ступінь)
форма навчання	денна, заочна
	(денна, заочна, вечіря)
розробник	д.т.н., проф. Налисько Микола Миколайович
	(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр
			VII
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30
лекції	22		22
практичні заняття	8		8
Самостійна робота, у т.ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять	11		11
підготовка до контрольних заходів	4		4
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	15		15
підготовка до екзамену	30		30
Форма підсумкового контролю			екзамен

Метою навчальної дисципліни «Ризикоорієнтоване управління охороною праці» є підготовка фахівців, здатних оцінити небезпеки робочого місця та виробничого середовища, вирішити інженерне завдання в галузі забезпечення безпеки й поліпшення умов праці, системно підходити до управління охороною праці.

Завдання дисципліни:

– вивчення законодавчої бази, національного та міжнародного досвіду ризикоорієнтованого підходу в управлінні охороною праці, промислової безпеки та суміжними бізнес процесами (менеджмент підприємства);

– вивчення положень нормативно-правових актів з охорони праці щодо ризикоорієнтованого підходу в управлінні охороною праці та промислової безпеки;

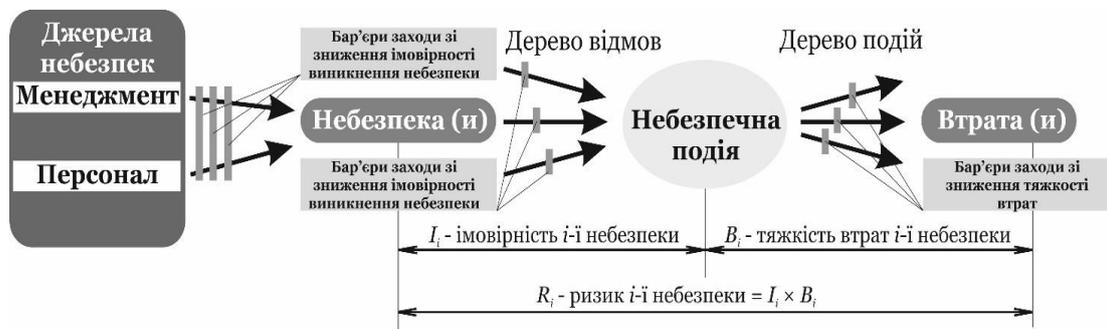
– опанування методів оцінки ризиків для життя, здоров'я та працездатності працівника за міжнародними стандартами ДСТУ ISO 31010:2013 «Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику»;

– формування світогляду здобувачів, що базується на ідентифікації й оцінці професійних та виробничих ризиків, зменшення їх рівня за рахунок впровадження заходів з охорони праці та промислової безпеки, набутті відповідальності у забезпеченні безпеки, усвідомленні необхідності гарантування науково-обґрунтованих критеріїв прийнятного ризику.

У світовій практиці оцінка ризиків є основним процесом управління охороною праці. У 2018 році в Україні була прийнята Концепція реформування системи управління охороною праці та затверджено план заходів щодо її реалізації метою якої є створення національної системи запобігання виробничим ризикам для забезпечення ефективної реалізації права працівників на безпечні та здорові умови праці. Сьогодні вже діє низка законодавчих та нормативно-правових актів які зобов'язують роботодавців впроваджувати ризик-орієнтований підхід та проводити оцінку ризиків на підприємстві, деякі з них:

– Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки», в якому термінологічно визначені поняття «ризик», «прийняттого ризику» та «управління ризиком». Крім того, у законі визначено необхідність декларування безпеки об'єкта підвищеної небезпеки. У ст.8 зазначено, що «Обов'язком суб'єкта господарської діяльності є забезпечувати експлуатацію об'єктів підвищеної небезпеки з додержанням мінімально можливого ризику» та у ст. 10 зазначається, що Суб'єкт господарської діяльності готує і подає до місцевих органів виконавчої влади декларацію безпеки об'єкта підвищеної небезпеки», при цьому декларації безпеки, складається за встановленою формою на основі дослідження суб'єктом господарювання ступеня небезпеки та оцінки рівня ризику виникнення аварій;

– Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»;

– «Кодекс цивільного захисту України» регламентують питання застосування ризик-орієнтованого підходу зокрема у статтях: 20 «Завдання і обов'язки суб'єктів господарювання», 47 «Державний нагляд (контроль) з питань цивільного захисту», 57 «Дотримання вимог пожежної безпеки під час проектування, будівництва та реконструкції об'єктів виробничого та іншого призначення».

У зв'язку з вищевикладеним, для будь-якого підприємства в контексті ризик-орієнтованого підходу до безпеки, необхідно розробляти систему управління безпекою функціонування виробництва, заснованої на визначенні ступеня ризику з наступною розробкою заходів безпеки, які впроваджуються на виробництві. Можливість виконувати це завдання є результатом вивчення здобувачем дисципліни «Ризикоорієнтоване управління охороною праці».

1. ДСТУ ISO 31010:2013 Керування ризиком. Методи загального оцінювання ризику.
2. Чеберячко С. І., Яворська О. О. Оцінка професійних ризиків : Навчальний посібник. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2023. – 113 с.
3. Віталій Цопа. Ризикоорієнтоване мислення: основи, навчання та впровадження. Частина I. // Охорона праці – 2017. - № 8. – С. 7-11.
4. Віталій Цопа. Ризикоорієнтоване мислення: основи, навчання та впровадження. Частина II. // Охорона праці – 2017. - № 9.
5. Віталій Цопа. Ризикоорієнтоване мислення: основи, навчання та впровадження. Частина III. // Охорона праці – 2017. №10. – С. 21-26.